

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.III.30.439/2013/4. szám

A Szegedi Ítélőtábla a **(jogtanácsos neve)** jogtanácsos által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek, - dr. Papp Erika ügyvéd által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti lakos alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása és egyéb iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2013. szeptember 6. napján kelt 6.G.40.058/2013/10. számú ítéletével szemben a felperes 11. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és megállapítja, hogy az alperes, mint a **M... Kft.** ügyvezetője a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a társaság vagyona 8.000.000,-(Nyolcmillió) Ft-tal csökkent.

Kötelezi az alperest, 15 napon belül nyújtsa 8.000.000,-(Nyolcmillió) Ft vagyoni biztosítékot.

A felperest elsőfokú per költségekben marasztaló rendelkezést mellőzi, és kötelezi alperest, fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 30.000,-(Harmincezer) Ft elsőfokú eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000,-(Harminchatezer) Ft le nem rótt elsőfokú eljárási illetéket.

Kötelezi alperest, fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 15.000,-(Tizenötezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi alperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 48.000,-(Negyvennyolcezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A 2005. augusztus 8. napján kelt társasági szerződéssel létrejött **M... Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-nek** az alperes megalakulásától kezdve ügyvezetője, míg a társaság tagja többek között **(személy 1.neve)**, valamint 2009. január 22. napjától **(személy 2.neve)**.

(személy 1.neve) tag a M... Kft.-nek 2011. január 6. napján 2.500.000,-Ft kölcsönt nyújtott, míg (személy 2.neve) 2011. február 11. napján 1.500.000,-Ft, 2011. március 3. napján 2.800.000,-Ft, majd 2011. július 8. napján 2.500.000,-Ft tagi kölcsönt nyújtott. A szerződések szerint a kölcsönösszegek lejáratú időpontja valamennyi esetben 2011. december 31. napja volt.

A 2010. március 11. napján adózó által előterjesztett fizetési könnyítési kérelemnek megfelelően az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Dél-alföldi Regionális Igazgatósága a M... Kft.-nek az adózót terhelő 6.649.703,-Ft tartozására 8 havi egyenlő összegű részletfizetést engedélyezett a 2010. május 10. napján kelt 9235382343 iktatószámú határozatával, Az első részletfizetés határideje 2010. június 25. napja volt. Az adózó a fizetési könnyítési határozatban foglaltaknak nem tett eleget.

A felperesnek az adózóval szemben 2011. május 6. és 2011. június 10. napján 20.365.110,-Ft-ra, majd 2011. június 17-én és 2011. július 22. napján 19.795.606,-Ft összegre benyújtott inkasszója fedezethiány miatt visszautasításra került.

A M... Kft. ellen 2011. április 13. napján érkezett felszámolási kérelem, a hitelező 268.288,-Ft követelése miatt. A kérelmet a bíróság 2011. május 2. napján kézbesítette az adósnak, aki ugyanezen a napon fizetési haladék iránti kérelmet terjesztett be a bírósághoz, melyet a bíróság 2011. május 6. napján engedélyezett. A fizetési haladék eredménytelenül telt el, ezért a bíróság 2011. június 20. napján kelt 15.Fpk.06-11-000216/8. számú végzésével a M... Kft. adós fizetéseképtelenségét megállapította és elrendelte a felszámolás főeljáráskénti lefolytatását. A végzés 2011. július 20. napján jogerőre emelkedett, a felszámolás kezdő időpontja 2011. augusztus 1. napja.

2011. július 29. napján - lejárat előtt - a M... Kft. (személy 1.neve) tagnak 2.500.000,-Ft, míg (személy 2.neve) tagnak 5.500.000,-Ft összegű tagi kölcsönt fizetett vissza.

Az adós 2010. évi mérlegében a tárgyi eszközök értéke 44.502.000,-Ft, a készletek értéke 5.801.000,-Ft volt, 12.518.000,-Ft követeléssel és 2.465.000,-Ft pénzeszközzel rendelkezett. Kötelezettségként mutatott ki 68.360.000,-Ft-ot, melyből hosszú lejáratú kötelezettség 9.030.000,-Ft, rövid lejáratú kötelezettség 59.350.000,-Ft volt.

A felszámolás kezdő időpontját megelőző nappal (2011. július 31. napjával) készített tevékenység záró mérleg szerint az adós pénzeszköze 1.803.000,-Ft, a tárgyi eszközök értéke 40.844.000,-Ft, a követelések értéke 10.502.000,-Ft volt, készlettel nem rendelkezett, a kötelezettségek összege 62.417.000,-Ft, melyből hosszú lejáratú kötelezettség 13.270.000,-Ft, rövid lejáratú kötelezettség 49.147.000,-Ft.

A felperes keresetében kérte a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglaltak alapján annak megállapítását, hogy az alperes, mint az adós képviselője a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, ezáltal az adós

vagyona 8.000.000,-Ft-tal csökkent. Kérte a bíróság kötelezze alperest 8.000.000,-Ft összegű biztosíték nyújtására. Keresetét azzal indokolta, hogy az alperes vezetése alatt álló adós gazdálkodó szervezet 3 nappal az adós elleni felszámolás közzététele előtt 8.000.000,-Ft összegű kölcsönt fizetett vissza tagjai részére.

Az alperes kérte a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását. Előadta, hogy az általa vezetett gazdálkodó szervezet nem került fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe, jelentős megrendeléseai voltak. A műanyagrekeszek gyártásához és forgalmazásához szükséges tárgyi eszközökkel és gyakorlott munkavállalókkal is rendelkezett. Az alperes folyamatosan működött és folyamatosan voltak fejlesztési lehetőségei, gazdasági nehézségei csupán átmenetiek voltak. Ezen átmeneti nehézségek indokolták az adóhatósághoz benyújtott fizetésekönnyítés iránti kérelmet is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte felperest, fizessen meg alperesnek 15 napon belül 300.000,-Ft perköltséget. Kimondta, hogy a le nem rótt 480.000,-Ft eljárási illeték a felperes személyes illetékmentessége folytán az államot terheli. Az ítélet indokolása szerint a Cstv. 33/A. § szerinti kereset előterjesztésére a felperes, mint hitelező jogosult volt, perbeli legitimációja fennáll. Annak mikénti megítélése, hogy az ügyvezető tevékenysége a hitelezői érdekekkel ellentétes volt-e, milyen mértékű vagyoncsökkenés hozható összefüggésbe a tevékenységével, a társaság vagyoni helyzetének, gazdálkodásának átfogó elemzését igénylő bonyolult gazdasági szakkérdés. Az ilyen típusú perben ezért könyvszakértői bizonyítással kell tisztázni, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet mikor állt be, ezt követően milyen gazdálkodási események történtek, milyen vezetői magatartás felelt meg a hitelezői érdekek védelmének, továbbá mekkora a jogellenes vezetői magatartással kapcsolatos vagyoncsökkenés pontos mértéke. A bíróság rögzítette, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a felperest terhelte a perben a bizonyítás a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte időpontját illetően, a vagyoncsökkenés mértéke, valamint a vezető magatartása és a vagyoncsökkenés közötti okozati összefüggés tekintetében. A bíróság jogkövetkezményekre történő figyelmeztetése mellett tájékoztatta a felperest közgazdasági (könyv-) szakértői bizonyítás szükségességéről, és arról, hogy ennek elmaradása milyen jogkövetkezményekkel jár, ennek ellenére a felperes úgy nyilatkozott, hogy a szakértő kirendelése nélkül, a rendelkezésre álló adatok alapján kéri az ügy elbírálását. Miután a bíróság a szakértői bizonyítást nem tartotta mellőzhetőnek, így annak hiányában a felperesi keresetet elutasította.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének kereset szerinti megváltoztatását kérte. A felperes nem vitatta, hogy bizonyos bonyolult megítélésű ügyekben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének megállapításához szakértő igénybevétele szükséges, hangsúlyozta, hogy jelen ügyben a rendelkezésre álló adatok, iratok, nyilatkozatok alapján megállapítható -

szakértő igénybevétele nélkül is - a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontja. Jelen esetben ugyanis az adós gazdálkodó szervezet

felszámolását a Szegedi Törvényszék jogerősen elrendelte. Vitatta, hogy lenne olyan bírói gyakorlat, amely az ilyen tárgyú perekben a szakértői bizonyítást mellőzhetetlennek tartja. Hivatkozott a Szegedi Ítéltábla - már csatolt - Gf.I.30.276/2011/6. számú határozatára, amely ügyben a Szegedi Ítéltábla sem tartotta indokoltnak szakértő igénybevételét a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte időpontjának megállapításához. Utalt arra, hogy a Pp. a szabad bizonyítási rendszer elvét tartalmazza, és a Cstv. 33/A. §-a sem írja elő szakértő kirendelésének szükségességét.

A bírói gyakorlat szerint a fenyegető fizetéseképtelenség esetén az a lényeges, hogy az adós tartozását esedékességkor képes-e megfizetni. Ha a tartozás megfizetésére esedékességkor nem képes, mert nincs elegendő pénzeszköze, akkor bekövetkezik a fenyegető fizetéseképtelenség, és ha ezt a gazdálkodó szervezet vezetője előre látta vagy ésszerűen előre láthatta, ettől az időponttól kezdve a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint beáll a felelőssége a hitelezőkkel szemben. A tartozás esedékességkor történő kielégítésének képessége likvid pénzeszköz meglétét feltételezi, vagyis nem elegendő, ha az adós vagyona - azt készpénzzé téve - egyébként fedezetet nyújtana a tartozások kiegyenlítésére. Jelen eljárás során megállapítható, hogy az adós 2010. december 31-i fordulónappal készített mérlegadatai szerint 2.465.000,-Ft pénzeszközzel rendelkezett, mely összeg lényegesen kevesebb a fennálló kötelezettségek összegénél. A felperes a keresetlevélhez csatolt nemleges inkasszókkal bizonyította, hogy az adós társaság nem rendelkezett pénzeszközzel a fennálló adótartozás kiegyenlítésére, továbbá az adóhatóság által engedélyezett fizetési halasztásnak sem tudott eleget tenni. Ezen túlmenően az adós ellen felszámolási eljárást kezdeményező hitelező 268.288,-Ft összegű követelésének kiegyenlítésére sem volt megfelelő pénzeszköze. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet tehát a tagi kölcsönök visszafizetésének időpontjában jelen esetben fennállt, ez a rendelkezésre álló mérlegadatokból, okiratokból, felszámolási eljárás során keletkezett iratokból megállapítható. A fentiek alapján a felperes álláspontja szerint irreleváns a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjának meghatározását szakkérdésként kezelni.

A Legfelsőbb Bíróság Gfv.IX.30.432/2010/4. számú, hasonló tárgyú ügyben meghozott ítélete rögzítette, hogy a bíróság a felszámolási eljárás során végzésben megállapította az adós fizetéseképtelenségét, mely végzést a másodfokú bíróság helybenhagyott, így az alperes alappal nem vitathatta az eljárásban, hogy a perbeli időszakban az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

A sérelmezett ítéletben az eljáró törvényszék kötelezte a felperest, fizessen meg az alperesnek 300.000,-Ft perköltséget, figyelmen kívül hagyta a Kúria 1/2013. PJE döntésében foglaltakat, mely a pertárgyérték meghatározására vonatkozott a Cstv. 33/A. §-a szerinti kereset esetében. A Kúria jogegységi döntésében megállapította (III/B pont), hogy a megállapítási perben a pertárgy értéke nem határozható meg, ezért az illetéket az Itv. 39. § (3) bekezdése szerint kell kiszámítani és megfizetni. A 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § (3) bekezdése szerint, ha a perben a pertárgy értéke nem állapítható meg, a munkadíj minden megkezdett tárgyalási

tevékenységéért óránként 5.000,-Ft, de legalább 10.000,-Ft. Így a felperes álláspontja szerint a perköltség maximum 30.000,-Ft lehetett volna.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

A fellebbezés alapos.

A felperes keresetében kérte az alperes felelősségének megállapítását, mivel álláspontja szerint az adós gazdálkodó szervezet vagyona a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az alperes jogszabálysértő tevékenysége folytán csökkent.

Ha a jogi személy tagja, vezető tisztségviselője a jogi személy tevékenységi körében jár el és ilyenkor a jogi személlyel szerződéses vagy szerződésen kívüli jogviszonyban álló harmadik személynek érdeksérelmet okoz, a polgárjogi felelősségi jogkövetkezmények általában a jogi személlyel szemben alkalmazhatók. Más a helyzet akkor, ha külön jogszabály szankciós jelleggel átviszi a felelősséget a tagra, vezető tisztségviselőre. Ebben az esetben a tag, vezető tisztségviselő a deliktuális kárfelelősség feltételei szerint felel a felróható magatartással okozati összefüggésben keletkező vagyoni hátrányért.

A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 30. § (2) bekezdése szerint a vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal, a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a gazdasági társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezető tisztségviselők ügyvezetési feladataikat már a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. Külön törvény e követelmény felróható megszegése esetére, ha a gazdasági társaság fizetéseképtelenné vált, előírhatja a vezető tisztségviselő hitelezőkkel szembeni helytállási kötelezettségét.

A Gt. hivatkozott 30. § (3) bekezdése továbbfejlesztette a vezető tisztségviselőre vonatkozó korábbi felelősségi szabályokat, és a korlátolt felelősség speciális áttörésével a „jogszerűtlen gazdálkodásért” való felelősség (wrongful trading) intézményét honosította meg annak érdekében, hogy a társaság ügyvezetését csődközeli helyzetben visszatartsa a hitelezői érdekeket sértő magatartásoktól.

A hitelezővédelmi tényállás beiktatását az indokolta, hogy a felelősen gazdálkodó üzletembertől elvárható, a céget fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben (ettől az időponttól kezdve) úgy működtesse, hogy a hitelezők esélyét követeléseik behajtására ne veszélyeztesse. Ilyen esetben az ügyvezetőnek, ha nem kezdeményezi a csődeljárást, illetve a felszámolási eljárást, minden igyekezetével arra kell törekednie, hogy a hitelezők követelésükhöz hozzájussanak.

A vezető tisztségviselőknek e követelmény megszegése esetére előírt hitelezőkkel

szembeni helytállási kötelezettségét a Cstv. 33/A. §-a és a 63. § (3) bekezdése szabályozza.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének jelen ügyben hatályos rendelkezései szerint a hitelező vagy az adós nevében a felszámoló a felszámolási eljárás ideje alatt keresettel kérheti a bíróságtól annak megállapítását, hogy azok akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a

felszámolás kezdő időpontját megelőző 3 évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket. A (2) bekezdés szerint mentesül a felelősség alól az (1) bekezdésben említett vezető, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében.

A Cstv. 33/A. § kártérítési tényállásának alapja, a hitelezői érdekekkel ellentétes ügyvezetői tevékenység (jogellenes magatartás), az ügyvezető fenti magatartásával, kötelezettségszegésével okozati összefüggésben keletkezett károsodás (vagyonhiány).

A Cstv. 33/A. §-ában foglaltak alapján annak megítélése, hogy az ügyvezető tevékenysége a hitelezői érdekekkel ellentétes volt-e, milyen mértékű vagyoncsökkenés hozható összefüggésbe a tevékenységével, ahogy az elsőfokú bíróság is rámutatott, rendszerint bonyolult gazdasági kérdés. Az ilyen típusú perben éppen ezért általában könyvszakértői bizonyítással kell tisztázni, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet mikor állt be, ezt követően milyen gazdasági események történtek, milyen vezetői magatartás felelt meg a hitelezői érdekek védelmének, továbbá mekkora a jogellenes vezetői magatartással kapcsolatos vagyoncsökkenés pontos mértéke. Ahogyan arra az elsőfokú bíróság helyesen rámutatott, a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a felperest terheli a Cstv. 33/A. §-a szerinti bizonyítási kötelezettség a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte időpontját illetően, továbbá a hitelezői érdekekkel ellentétes alperesi ügyvezetői magatartás és a vagyoncsökkenés mértéke közötti okozati összefüggés tekintetében, míg ezt követően az alperest terhelte a bizonyítás a kimentés körében (Ítéltáblai Határozatok 2012/91. számú jogeset).

Az elsőfokú bíróságnak tehát elsődlegesen meg kellett állapítani a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkeztének időpontját. A fenyegető fizetéseképtelenség, ahogyan ezt az elsőfokú bíróság is kifejtette, nem azonos a Cstv. 27. § (2) bekezdésében szabályozott fizetéseképtelenséggel. Ez utóbbi pénzforgalmi szemléleten alapul, ha az ott szabályozott bármely feltétel megvalósul, akkor az adós, függetlenül a fizetési szándékától, képességétől, tényleges vagyonától, fizetéseképtelennek minősül, ezért vele szemben felszámolási eljárás indítható. Fenyegető fizetéseképtelenség esetén nem az a döntő, hogy van-e az adósnek olyan tartozása, amely alapján a Cstv. 27. § (2) bekezdése értelmében - erre irányuló

Gf.III.30.439/2013/4. szám

kérelem esetén - fizetéseképtelennek minősülne, hanem az a lényeges, hogy az adós a tartozását esedékességkor képes-e megfizetni. Ha igen, de egyéb - pl. gazdasági stb. - okból nem akarja a követelés kiegyenlítését, a fenyegető fizetéseképtelenség nem áll fenn (ebben az esetben ellene felszámolási eljárás kezdeményezhető). Ha azonban a tartozás megfizetésére az esedékességkor nem képes, mert nincs elegendő pénzeszköze, akkor

bekövetkezik a fenyegető fizetéseképtelenség, és ha ezt a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, ettől az időponttól kezdve a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés szerint - a felszámolás megindításától, mint feltételtől függően - beáll a felelősségük a hitelezőkkel szemben. A tartozás esedékességgkor történő kielégítésének „képessége” likvid pénzeszköz meglétét feltételezi, vagyis nem elegendő, ha az adós teljes vagyona - készpénzzé konvertálás esetén - egyébként fedezetet nyújtana a tartozások kielégítésére. A hangsúly e vonatkozásban az esedékességgkor történő kielégítésen van, az adós képviselőinek folyamatosan figyelemmel kell tehát követniük a cég esedékes lejárt tartozásait, és a cash flow kimutatást. A vezető döntési szabadsága kiterjed arra, hogy a lejárt tartozásokat milyen sorrendben elégíti ki, ezt azonban csak addig az időpontig teheti meg, amíg előre látható, hogy az adós készpénz vagyona az összes lejárt és lejáró követelésre fedezetet nyújt (BDT 2013/3/48., IH 2013/38. számú jogeset).

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően kifejtett ügyvezetői magatartás szolgálhat alapul a Cstv. 33/A. §-ban szabályzott felelősség megállapítására.

A fenyegető fizetéseképtelenség időpontjának meghatározására az elsőfokú bíróság szükségesnek ítélte szakértő kirendelését, a felperes viszont - kifejezett bírói tájékoztatás ellenére - szakértő kirendelését nem kérte, indokoltnak tartotta, hogy a bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján hozzon ítéletet.

A felperes helyes hivatkozása szerint a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) szerint szabad bizonyítási rendszer érvényesül (3. § (5) bekezdés), és a bíróságnak a felperes által előterjesztett bizonyítékok mérlegelésével kell állást foglalnia abban a kérdésben, hogy az adós gazdálkodó szervezetnél a tagok által nyújtott kölcsönök 2011. július 29. napján történt visszafizetésekor ez a helyzet már bekövetkezett-e. Amennyiben ezt a peradatok alátámasztják, úgy szakértő bevonása nélkül is sor kerülhet a Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősség megállapítására (BDT 2013/3/47. számú jogeset, Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.497/2012/5. számú ítélete, melyet a Kúria Gfv.VII.30.196/2013/5. számú ítéletével hatályában fenntartott).

A peradatokból megállapíthatóan az adós gazdálkodó szervezet likvid vagyoni eszközei 2010. év végén 5.800.000,-Ft készletből, 12.518.000,-Ft követelésből és 2.465.000,-Ft készpénzből álltak, melyet a kötelezettségek 68.000.000,-Ft-os összege meghaladott. Az adós gazdálkodó szervezetnek a felperes felé fennálló 19.795.606,-Ft-os tartozásának behajtására 2011. májustól-2011. júliusáig beadott négy inkasszó is fedezethiány miatt visszautasításra került, és megállapítható, hogy az adós gazdálkodó szervezettel szembeni felszámolási eljárást 268.288,-Ft tartozás megfizetésének hiánya miatt indították, és 2011. június 20. napján a Cstv. 27. § (2)

-8-

bekezdése szerint a fizetéseképtelenség megállapítására és a felszámolási eljárás elrendelésére is sor került. A végzés 2011. július 20. napján jogerőre emelkedett, így ezen időponttól kezdve az adós gazdálkodó szervezettel szemben már nem csak a fenyegető fizetéseképtelenség állapotáról beszélhetünk, hiszen a felszámolást elrendelő végzésben a fizetéseképtelenség megállapítására is sor került. A felszámolás jogerős elrendelését követően - a felperes helyes hivatkozása szerint - már nem vitatható, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lett volna (Legfelsőbb Bíróság Gfv.IV.30.432/2010/4.). Mindezek alapján jelen perben szakértő kirendelése nem volt indokolt, az elsőfokú bíróság tévesen tájékoztatta a szakértő bevonásának szükségességéről a felperest, és a szakértő kirendelése iránti kérelem hiányában tévesen

döntött a kereset elutasításáról. Így ezen időpontot követően a 2011. július 29. napján történt tagok által nyújtott kölcsön visszafizetése tekintetében kifejtett alperesi ügyvezetői magatartás a Cstv. 33/A. § alapján vizsgálható.

Az ügy adataiból megállapítható, hogy a fizetéseképtelen helyzetben lévő gazdálkodó szervezetnél a tag részére az általa nyújtott kölcsön visszafizetése nem a hitelezői érdekeket szolgálta. A társaság hitelezőinek érdeke azt kívánja meg, hogy a társaság tagjai saját követelésükhöz másokat megelőzően ne jussanak hozzá, és az ügyvezető a tagok részére a kölcsön visszafizetésével a társaság vagyonát ne csökkentse (BDT 2013/3/47. számú jogeset). Az nem kétséges, hogy számviteli szempontból a társaságnak nyújtott tagi hitel és a más, harmadik személyekkel, mint hitelezőkkel szembeni tartozás ugyanúgy a céggel szembeni követelésnek minősül. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében szabályozott magatartás szempontjából azonban másként kell megítélni a kívül álló hitelezőt és a társaság tagjait, mint tagi kölcsönt nyújtó és ezáltal a társaság hitelezőjévé váló személyeket. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésnek nem vitásan az a célja, hogy a külső hitelezők az adós társasággal gazdasági kapcsolatban álló személyek érdekeit, ezáltal a gazdasági élet biztonságát szolgálja. A tagok által nyújtott kölcsönnek a társaság vagyonából történő visszafizetése szükségképpen megghiúsította a többi (köztük a felperes) hitelező követelésének teljes körű kielégítését (Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.011/2010/4., Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.267/2013/6. számú határozat). A kifejtettek értelmében megnyugtatóan megállapítható, hogy az adós gazdálkodó szervezet vagyonában a tagok részére történt tagi kölcsön visszafizetése miatt vagyoncsökkenés következett be, ezáltal az adós aktív vagyona csökkent, melynek mértéke azonos a visszafizetett tagi kölcsönök összegével, azaz 8.000.000,-Ft-tal. Ezen vagyoncsökkenés miatt az alperes felelőssége egyértelműen fennáll.

A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésében foglaltak alapján megváltoztatta és az alperes felelősségét az adós gazdálkodó szervezet vagyonában bekövetkezett 8.000.000,-Ft-os vagyoncsökkenés mértékéig megállapította.

A felperes kérte az alperest vagyoni biztosíték nyújtására is kötelezni. A perbeli időszakban hatályos Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint a keresetben vagyoni biztosíték nyújtása is kérhető a hitelezők követelésének kielégítése céljából. A

Gf.III.30.439/2013/4. szám

biztosíték a bíróság gazdasági hivatalában letéti számlára befizetendő pénzösszeg, vagy hitelintézetnél lekötött és elkülönítetten kezelt pénzösszeg (pénztári betét), EGT-Állam vagy hitelintézet által kibocsátott vagy garantált, a letétbe helyezéstől számított 180 napnál hosszabb hátralévő futamidejű, azonnal beváltható vagy értékesíthető hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, bankgarancia, biztosítói garancia, biztosító által kiállított készfizető kezességvállalást tartalmazó kötelezvény lehet.

A vagyoni biztosíték célja az, hogy a felelősséget megállapító döntés alapján - még a marasztaló határozat meghozatala előtt (Cstv. 63. §) - a felszámolási eljárásnak már ezen

szakaszában fedezet keletkezzék a hitelezők kielégítésére.

Figyelemmel arra, hogy a bíróság az alperes kártérítési felelősségét a vagyonsökkenésért megállapította, ezért a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglaltak alapján az alperest vagyoni biztosíték nyújtására kötelezte, melyet a jogszabályban megjelölt módon köteles teljesíteni.

Miután a felperes pernyertes lett, elsőfokú eljárási költséget fizetnie nem kell, hanem a bíróság a peresztes alperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a felperes elsőfokú költségének megfizetésére, a jogi képviselettel felmerült munkadíj összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján állapította meg.

A Kúria 1/2013. (II. 28.) PJE számú jogegységi határozata szerint a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján a vezető tisztségviselők felelősségének megállapítására irányuló peres eljárás illetékét a meg nem határozható pertárgyérték alapulvételével kell megállapítani. Ezért az ítéltábla - a meg nem határozható pertárgyérték alapján megállapított - felperes által le nem rótt 36.000,-Ft elsőfokú eljárási illeték megfizetésére a Pp. 78. §-a és a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § (2), 15. § (1) és (3) bekezdése alapján a peresztes alperest kötelezte.

A felperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért az ítéltábla a Pp. 78. §-a alapján az alperest a felperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § (3), (5) bekezdése alapján 15.000,-Ft ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte.

Az ítéltábla a felperes illetékmentessége folytán le nem rótt 48.000,-Ft fellebbezési illeték megfizetésére az alperest kötelezte a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § (2) bekezdés, valamint 15. § (1) és (3) bekezdésben foglaltak alapján.

S z e g e d, 2014. április hó 18. napján

Dr. Mátyóki Zsolt sk.
a tanács elnöke

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó sk.
előadó bíró

Dr. Dobler László sk.
táblabíró